

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Asiel en Migratie

Mexico | Factsheet

Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'

November 2024

Colofon

Titel	Mexico: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Auteur	Ministerie van Asiel en Migratie Immigratie en Naturalisatiedienst Directie Dienstverlening Afdeling Expertise Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag ocilainf@ind.nl

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of een bepaald land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een factsheet.

Indeling van deze factsheet

In deze factsheet wordt ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Deze factsheet is opgesteld door Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) en bevat informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' (VDL). Deze factsheets zijn bedoeld als achtergrondinformatie voor de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Op basis van de landeninformatie in het factsheet zal een beoordeling plaatsvinden van de vraag of een land in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen. De beoordeling wordt vastgelegd in een Informatiebericht SUA over de beoordeling van het land als veilig derde land. De factsheets worden geactualiseerd als daartoe aanleiding bestaat.

De in deze factsheet opgenomen informatie kan gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces)stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in deze factsheet genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar deze factsheet of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.

Deze factsheet is geschreven aan de hand van de richtlijnen van de European Union Agency for Asylum (EUAA, voorheen EASO) voor het verwerken van feitelijke landeninformatie.¹ Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie.² Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

TOELT pretendeert niet dat dit document volledig is. Evenmin geeft de factsheet uitsluitel in het kader van een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel. Termen als "vluchteling", "risico" en vergelijkbare begrippen die (ook) een vreemdelingrechtelijk relevante betekenis hebben worden in deze factsheet in algemene zin gebruikt.

¹ EUAA, Country of Origin Information (COI) Report Methodology (februari 2023), https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2023_02_EUAA_COI_Report_Methodology.pdf

² De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in deze factsheet worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat TOELT deze niet in openbare bronnen heeft teruggevonden. Bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, kunt u contact opnemen met TOELT.

De onderzoekswerkzaamheden voor deze factsheet zijn afgesloten op 21 november 2024. Daarna verschenen informatie is niet verwerkt.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Mexico aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	Ja ³
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	Ja ⁴
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	Ja ⁵

2. Kent Mexico op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Het verbod op refoulement is niet expliciet opgenomen in de grondwet.

In artikel 11 staat het volgende geschreven:

Artículo 11. Toda persona tiene derecho para entrar en la República, salir de ella, viajar por su territorio y mudar de residencia, sin necesidad de carta de seguridad, pasaporte, salvoconducto u otros requisitos semejantes. El ejercicio de este derecho estará subordinado a las facultades de la autoridad judicial, en los casos de responsabilidad criminal o civil, y a las de la autoridad administrativa, por lo que toca a las limitaciones que impongan las leyes sobre emigración, inmigración y salubridad general de la República, o sobre extranjeros perniciosos residentes en el país.

Toda persona tiene derecho a buscar y recibir asilo. El reconocimiento de la condición de refugiado y el otorgamiento de asilo político, se realizarán de conformidad con los tratados internacionales. La ley regulará sus procedencias y excepciones.⁶

Vertaling (via Digital Europe Language Tools):

Article 11. Every person has the right to enter the Republic, leave it, travel within its territory and change residence, without the need for a letter of security, passport, safe conduct or other similar requirements. The exercise of this right shall be subject to the powers of the judicial authority, in cases of criminal or civil liability, and to those of the administrative authority, with regard to the limitations imposed by the laws on emigration, immigration and general health of the Republic, or on harmful foreigners residing in the country.

Every person has the right to seek and receive asylum. The recognition of refugee status and the granting of political asylum shall be carried out in accordance with international treaties. The law shall regulate its origins and exceptions.

In artikel 33 wordt het voorbehoud gemaakt dat vreemdelingen uitgezet mogen worden, mits dit conform de wet gebeurt:

Artículo 33. Son personas extranjeras las que no posean las calidades determinadas en el artículo 30 constitucional y gozarán de los derechos humanos y garantías que reconoce esta Constitución.

³ Overheid.nl, Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, [url](#)

⁴ UN Treaty Collection, Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, [url](#)

⁵ UN Treaty Collection, International Covenant on Civil and Political Rights, [url](#)

⁶ Gobierno de México, Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, 16-06-2021, [url](#)

El Ejecutivo de la Unión, previa audiencia, podrá expulsar del territorio nacional a personas extranjeras con fundamento en la ley, la cual regulará el procedimiento administrativo, así como el lugar y tiempo que dure la detención.

Los extranjeros no podrán de ninguna manera inmiscuirse en los asuntos políticos del país.⁷

Vertaling (via Digital Europe Language Tools):

Article 33. Foreign persons are those who do not possess the qualities determined in Article 30 of the Constitution and shall enjoy the human rights and guarantees recognized by this Constitution.

The Executive of the Union, after a hearing, may expel foreign persons from the national territory based on the law, which shall regulate the administrative procedure, as well as the place and time of detention.

Foreigners may not in any way interfere in the political affairs of the country.

Het verbod op refoulement is wel opgenomen in artikel 6 van de vreemdelingenwet. Artículo 6. Ningún solicitante o refugiado podrá en modo alguno ser rechazado en frontera o devuelto de cualquier forma al territorio de otro país donde su vida peligre por los motivos señalados en el artículo 13 de esta Ley, o en donde existan razones fundadas para considerar que estaría en peligro de ser sometido a tortura u otros tratos o penas crueles, inhumanos o degradantes.

El extranjero al que se le otorgue protección complementaria no podrá ser devuelto al territorio de otro país donde su vida peligre o en donde existan razones fundadas para considerar que estaría en peligro de ser sometido a tortura u otros tratos o penas crueles, inhumanos o degradantes.

En el caso de niñas, niños y adolescentes solicitantes, refugiados o con protección complementaria, además del principio de la no devolución se garantizará el derecho a la unidad familiar.⁸

Vertaling (via Digital Europe Language Tools):

Article 6. No applicant or refugee may in any way be rejected at the border or returned in any way to the territory of another country where his or her life is in danger for the reasons indicated in article 13 of this Law, or where there are reasonable grounds to consider that he or she would be in danger of being subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Foreigners who are granted complementary protection may not be returned to the territory of another country where their life is in danger or where there are reasonable grounds to consider that they would be in danger of being subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

In the case of child applicants, refugees or adolescents with complementary protection, in addition to the principle of non-refoulement, the right to family unity shall be guaranteed.

Mexico heeft de *Cartagena Declaration on Refugees*⁹ (1984) ondertekend. De *Cartagena Declaration on Refugees* is een regionaal (Zuid- en Midden Amerika) instrument waarbij de deelnemende landen onder meer het belang van het recht op asiel en het principe van non- refoulement benadrukken.

⁷ Idem

⁸ CÁMARA DE DIPUTADOS DEL H. CONGRESO DE LA UNIÓN, LEY SOBRE REFUGIADOS, PROTECCIÓN COMPLEMENTARIA Y ASILO POLÍTICO, 27-01-2011 (versie 18-02-2022), [url](#)

⁹ UNHCR, *Cartagena Declaration on Refugees*, zonder datum, [url](#)

Ook heeft Mexico samen met acht andere Noord- en Midden Amerikaanse landen op 4 augustus 2016 de *San Jose Action Statement*¹⁰ getekend. Via dit samenwerkingsverband willen de deelnemende landen samenwerken ten einde vluchtelingen uit Centraal Amerika beter te kunnen beschermen.

Tot slot heeft Mexico in samenwerking met o.a. de UNHCR, OAS en vijf andere landen (Belize, Costa Rica, Guatemala, Honduras en Panama) op 26 oktober 2017 de *San Pedro Sula Declaration*¹¹ getekend. De vijf landen hebben in het kader van de snel groeiende stroom vluchtelingen in de regio onder meer afgesproken om het asielsysteem te verbeteren, de opvangomstandigheden van vluchtelingen te verbeteren, te zorgen voor een betere lokale integratie en om de veerkracht van de ontvangende gemeenschappen alsmede risicogemeenschappen te ondersteunen.¹²

Aangezien de Convention against Torture is ondertekend, is ook artikel 3 van dat Verdrag relevant:

'Article 3

1. No State Party shall expel, return ("refouler") or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he would be in danger of being subjected to torture.
2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights.'¹³

3. Hoe wordt in Mexico in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

Er zijn voorbeelden gevonden van erkende asielzoekers of vluchtelingen of mensen die nog in de aanvraagprocedure zaten voor asiel of vluchtelingenschap, die door de Mexicaanse autoriteiten naar het land van herkomst werden uitgezet. In september 2023 is hier een rapport over gepubliceerd, geschreven door verschillende ngo's die zich bezig houden met vluchtelinggerelateerde zaken. In het rapport wordt gesproken over gevallen van refoulement:

Durante el año, se presentaron 31 casos, equivalentes a 53 personas víctimas de devolución o puestos en una situación de inminente devolución o riesgo de devolución.

- De los 31 casos, se detectaron 38 personas víctimas de devolución consumada: 22 ya habrían sido reconocidas como refugiadas en México; 10 eran solicitantes del reconocimiento de la condición de refugiado, sin haber cometido una falta a sus obligaciones dentro de su procedimiento; cinco personas que habrían demostrado formalmente necesidades de protección internacional ante las autoridades; y una que tendría un citatorio de la COMAR, documento que protege contra la devolución.

- 18 personas fueron puestas en una situación de inminente devolución, mientras que dos personas fueron puestas en riesgo.

¹⁰ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *San Jose Action Statement*, 7 July 2016, [url](#)

¹¹ UNHCR, *The San Pedro Sula Declaration*, 2017, [url](#)

¹² UNHCR, *North and Central American countries pledge support for Comprehensive Regional Protection and Solutions Framework*, 27-10-2017, [url](#)

¹³ UN Treaty Collection, *Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*, [url](#)

- Fueron siete las nacionalidades detectadas que habrían sido víctimas de devolución, o puestas en una situación de inminente devolución o riesgo de devolución: Colombia, Turquía, Cuba, El Salvador, Honduras, Guatemala, Nicaragua. La hondureña prevaleció como la principal nacionalidad víctima de devolución, pese a ser reconocida como refugiada o solicitantes del reconocimiento de la condición de refugiado.¹⁴

Vertaling (via Digital Europe Language Tools):

During the year, 31 cases were filed, equivalent to 53 victims of refoulement or placed in a situation of imminent refoulement or risk of refoulement.

- Of the 31 cases, 38 victims of consummated return were detected: 22 have already been recognized as refugees in Mexico; 10 were applicants for recognition of refugee status, without having committed a breach of their obligations within their procedure; five persons who would have formally demonstrated international protection needs to the authorities; and one that would have a summons from COMAR, document that protects against return.

- 18 people were placed in a situation of imminent return, while two people were put at risk.

- Seven nationalities were identified as having been victims of refoulement, or placed in a situation of imminent refoulement or risk of refoulement: Colombia, Turkey, Cuba, El Salvador, Honduras, Guatemala, Nicaragua. Hondurans prevailed as the main nationality victims of refoulement, despite being recognized as refugees or applicants for recognition of refugee status.

Mexico werkt samen met de Verenigde Staten om de grote vluchtelingestroom vanuit Midden Amerika richting de Verenigde Staten af te remmen of tegen te houden. Onder meer de Verenigde Naties heeft de zorg uitgesproken dat in het kader van afspraken tussen de Verenigde Staten en Mexico over het tegenhouden van migranten, mogelijk ten onrechte migranten die op zoek zijn naar internationale bescherming, uitgezet worden.¹⁵ In het antwoord op vraag 4 wordt ingegaan op deze situatie.

Gülenisten

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat de Mexicaanse autoriteiten opdracht geven tot uitzetting van Gülenisten naar Turkije of elders. Voor de meest recente informatie over dit onderwerp kan TOELT benaderd worden.

4. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Mexico van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Mexico van vreemdelingen die al langer in Mexico verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van

¹⁴ Clínica Jurídica para Personas Refugiadas "Alaíde Foppa" (CJR), Comisión Mexicana de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos, A.C. (CMDPDH); Instituto para las Mujeres en la Migración, AC (IMUMI); Asylum Access México (AAMX) A.C.; y Sin Fronteras, IAP, Informe. El principio de no devolución (non refoulement) en México, 06-11-2023, [url](#)

¹⁵ Naciones Unidas, Piden a México no deportar a quienes necesitan protección internacional, 16-10-2023, [url](#)

refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Er zijn berichten verschenen over het tegenhouden van migranten door Mexicaanse functionarissen aan de grens met Guatemala, waarna ze teruggestuurd werden naar (in sommige gevallen de jungle van¹⁶) Guatemala. Dit zou al sinds 2021 gebeuren¹⁷. Ook zouden migranten aan de grens met de Verenigde Staten teruggebracht worden naar het zuiden van Mexico. Deze migranten wilden bijna allemaal doorreizen naar de Verenigde Staten om daar asiel aan te vragen.¹⁸

De Verenigde Staten en Mexico werken al jaren samen bij het tegenhouden van migranten uit landen in Midden Amerika, en meer recent bij het terugnemen van migranten uit Cuba, Haïti, Nicaragua en Venezuela. Er is voor deze landen gekozen omdat de Verenigde Staten moeilijkheden ondervindt bij het terugsturen van burgers vanwege gespannen diplomatieke relaties met de desbetreffende landen. Daar staat tegenover dat eenzelfde aantal burgers uit deze landen via het zogenaamd *parol program*¹⁹ de Verenigde Staten mochten binnen reizen.²⁰

Volgens The Washington Office for Latin America zou Mexico begin 2024 veel minder *humanitarian visitor cards* hebben verstrekt aan migranten dan het jaar ervoor. Hiermee kunnen migranten legaal Mexico doorreizen. In de eerste twee maanden van 2024 zouden er 240,000 migranten zijn onderschept of tegengehouden in een poging om de migratie richting de Verenigde Staten te blokkeren.²¹

Volgens HRW zouden de vanuit de Verenigde Staten uitgezette migranten en asielzoekers in Mexico het risico lopen op seksueel geweld, gewapende overvallen, ontvoering en afpersing.²²

USDoS schrijft dat migranten een doelwit vormen voor criminele organisaties en soms ook de politie en immigratie- en douanefunctionarissen. Ook zouden mensensmokkelaars samenwerken met lokale autoriteiten. Ook zou er in gevallen sprake zijn van gendergerelateerd geweld en zou het voorkomen dat de autoriteiten mensen die asiel willen aanvragen niet goed voorlichten over de asielprocedure of reguliere procedure en migranten ervan weerhouden om af te zien van het indienen van een aanvraag.²³

5. Kent Mexico een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Mexico?

Mexico heeft een nationale asielprocedure. De autoriteiten werken samen met UNHCR om de asielbeoordeling en bescherming van vluchtelingen te verbeteren.²⁴

¹⁶ HRW, Mexico: Mass Expulsion of Asylum Seekers to Guatemala, 08-09-2021, [url](#)

¹⁷ Idem

¹⁸ NBC News, Mexico is stopping nearly three times as many migrants now, helping keep U.S. border crossings down, 15-05-2024, [url](#)

¹⁹ Individuals who are outside of the United States may be able to request parole into the United States based on urgent humanitarian reasons or a significant public benefit.

Bron: U.S. Citizenship and Immigration Services, Humanitarian or Significant Public Benefit Parole for Noncitizens Outside the United States, 10-11-2024, [url](#)

²⁰ MPI, The Limits of the Go-It-Alone Approach: U.S. Migration Management Increasingly Requires Other Countries' Cooperation, 27-03-2024, [url](#)

²¹ WOLA, Weekly U.S.-Mexico Border Update: Mexico blocks migration, U.S. legislation, migrant removals, nationalities, 26-04-2024, [url](#)

²² HRW, Mexico. Events of 2023, 2024, [url](#)

²³ USDoS, Mexico 2023 Human Rights Report, February 2024, [url](#)

²⁴ USDoS, Mexico 2023 Human Rights Report, February 2024, [url](#)

UNHCR ACNUR, Ayuda México. ¿Cómo solicitar ser refugiado en México? zonder datum, [url](#)

De relevante asielwetgeving is vastgelegd in de *Ley sobre Refugiados, Protección Complementaria y Asilo Político* uit 2011.²⁵

De aanvraag wordt ingediend bij *la Comisión Mexicana de Ayuda a Refugiados*²⁶ (COMAR). Dit dient in principe binnen dertig dagen na binnenkomst te gebeuren.²⁷

In het kader van de meest recente Universal Periodic Review voor Mexico is er informatie verzameld over onder meer de situatie voor migranten. Hieruit kwam naar voren dat ondanks inspanningen om wetgeving en beleid te verbeteren, de mensenrechten van migranten niet gegarandeerd zijn. UNHCR adviseert de Mexicaanse overheid om de bepalingen die automatische detentie bij irreguliere emigratie mogelijk te maken, te schrappen uit de vreemdelingenwet. Deze vorm van detentie zou juist toenemen en de omstandigheden waaronder de migranten gedetineerd worden, zouden niet voldoen aan verplichtingen die Mexico is aangegaan m.b.t. de mensenrechten. Ook wordt er gesproken van een ernstig incident in een tijdelijk detentiecentrum waarbij door brand 39 migranten en asielzoekers de dood vonden. Ook zou het aantal asielaanvragen elk jaar toenemen maar het budget hierbij achterblijven. Hierdoor nemen de wachttijden toe en zou de afhandeling van de aanvragen hieronder kunnen gaan lijden.²⁸

Asielzoekers en migranten zouden doelwit zijn van criminele groepen, soms ook van de politie, immigratieambtenaren en douaneambtenaren. Er waren talloze gevallen van criminele groepen die asielzoekers en migranten afpersten, bedreigden of ontvoerden. In veel delen van het land hadden mensensmokkelaars veel macht en media schreven dat deze smokkelaars samenwerkten met lokale autoriteiten. Ook was er sprake van gendergerelateerd geweld tegen migranten. Ook zouden erkende asielzoekers door de migratieautoriteiten tegengehouden of vastgehouden worden, terwijl zij vrij zijn om te gaan en staan waar zij willen na het ontvangen van een asielstatus. Ook zouden migratieautoriteiten geen informatie verstrekken over de aanvraagprocedure en in gevallen zelfs de migranten verhinderen om een aanvraag in te dienen.²⁹

6. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 5, bestaat er in Mexico dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

N.v.t. Zie ook het antwoord op vraag 5.

7. Is het in de praktijk mogelijk om in Mexico asiel/bescherming aan te vragen?

Het is in de praktijk mogelijk om asiel aan te vragen in Mexico. In 2023 werden er 127,796 aanvragen ingediend. Dat was een toename van 29% ten opzichte van 2022.³⁰ In de periode januari -mei 2024 werden er 36,300 asielaanvragen

²⁵ CÁMARA DE DIPUTADOS DEL H. CONGRESO DE LA UNIÓN, LEY SOBRE REFUGIADOS, PROTECCIÓN COMPLEMENTARIA Y ASILO POLÍTICO, 27-01-2011 (versie 18-02-2022), [url](#)

²⁶ De Mexicaanse commissie voor vluchtelingen hulp.

²⁷ UNHCR ACNUR, Ayuda México. ¿Cómo solicitar ser refugiado en México? Zonder datum, [url](#)

²⁸ UN. General Assembly, Human Rights Council. Working Group on the Universal Periodic Review, Mexico Compilation of information prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 20-11-2023, [url](#)

²⁹ USDoS, Mexico 2023 Human Rights Report, February 2024, [url](#)

³⁰ UNHCR, Global Focus. Mexico, 2024, [url](#)

ingediend. Dit was een daling van 45% ten opzichte van dezelfde periode het jaar ervoor.³¹

8. Is de UNHCR actief in Mexico?

UNHCR is actief in Mexico. UNHCR steunt de inspanningen van de Mexicaanse overheid om de rechten en het welzijn van mensen die gedwongen werden hun land te ontvluchten te beschermen. Ook werkt UNHCR aan duurzame oplossingen om de integratie in het land te bevorderen.³²

9. Met betrekking tot de positie van mensen die door de autoriteiten van Mexico of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Mexico asiel hebben aangevraagd:

9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

Aanvragers krijgen gedurende de procedure een *Constancia* (bewijs). Dit is een (papier³³) bewijs dat de procedure werd gestart. Daarna wordt er een *Clave Única de Registro de Población (CURP) temporal* (tijdelijke Unieke Bevolkingsregistratiecode, vergelijkbaar met het burgerservicenummer), gegeven waarmee toegang wordt verkregen tot publieke procedures en voorzieningen. Met de eerder genoemde *Constancia* kan bij één van de *Oficinas de Regulación Migratoria del Instituto Nacional de Migración (INM)* (Migratiereguleringsbureaus van het Nationaal Migratie Instituut) een *Tarjeta de Visitante por Razones Humanitarias (TVRH)* (bezoekerskaart voor humanitaire redenen) aangevraagd worden waarmee men kan werken. Men dient gedurende de procedure in de staat te blijven waar men de aanvraag heeft ingediend. Alleen met toestemming van COMAR mag men naar een andere staat afreizen.³⁴

Nadat er positief wordt beslist op de aanvraag kan de asielzoeker/ erkende vluchteling bij het *Instituto Nacional de Migración (INM)* (het Nationaal Instituut voor Migratie) een aanvraag indienen (telefonisch, online of in persoon) voor een *Tarjeta de residente permanente* (permanente verblijfskaart) waarmee men zich overal in Mexico kan vestigen. De verblijfsvergunning is geldig voor onbepaalde tijd maar de kaart dient wel elke vier jaar vernieuwd te worden.³⁵

³¹ UNHCR ACNUR, Informe operacional ACNUR México, Enero-mayo 2024, [url](#)

³² UNHCR, Global Focus. Mexico, 2024, [url](#)

³³ TENT, GUÍA MEXICANA PARA LA CONTRATACIÓN DE REFUGIADOS Y SOLICITANTES DE ASILO, Agosto 2020, [url](#)

³⁴ UNHCR ACNUR, Ayuda México. ¿Cómo solicitar ser refugiado en México? Zonder datum, [url](#)

³⁵ Idem

Gobierno de México, Cambio de visitante por razones humanitarias a residente permanente, zonder datum, [url](#)
Relaciones Exteriores México, Información para personas portadoras de visa residente temporal o permanente, 01-09-2022, [url](#)

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

Erkende vluchtelingen krijgen toegang tot de publieke voorzieningen, hebben recht op gezondheidszorg, onderwijs, en mogen werken.³⁶

Het recht op huisvesting staat niet met zoveel woorden in de vreemdelingenwet. Wel staat er in het eerder genoemde artikel 44 dat de vluchteling toegang heeft tot de rechten genoemd in de grondwet. Verder staat in artikel 54 van de vreemdelingenwet dat de erkende vluchteling recht op hulp heeft bij de integratie in het land.³⁷

Er is sprake van xenofobie in Mexico. Het IOM heeft in december 2023 een campagne opgezet om vreemdelingenhaat en discriminatie van migranten uit te bannen.³⁸

De meest kwetsbare groep zouden de migranten die op doorreis zijn naar de Verenigde Staten zijn. Zij staan bloot aan schendingen van hun mensenrechten door functionarissen op alle bestuursniveaus, geweld van criminele groeperingen (overvallen, ontvoeringen, verkrachtingen, mensenhandel), willekeurige arrestaties, onder meer het gebrek aan toegang tot basisvoorzieningen zoals medische zorg en toegang tot de rechter, en lagere betalingen in vergelijking met niet-migrantenvoerders voor het doen van hetzelfde werk.³⁹

³⁶ CÁMARA DE DIPUTADOS DEL H. CONGRESO DE LA UNIÓN, LEY SOBRE REFUGIADOS, PROTECCIÓN COMPLEMENTARIA Y ASILO POLÍTICO, 27-01-2011 (versie 18-02-2022), [url](#), artikel 44

³⁷ Idem, artikel 44, 54.

³⁸ OIM, Lanza OIM una nueva campaña contra la discriminación y la xenofobia en México que promueve los comportamientos positivos hacia las personas migrantes, 23-12-2023, [url](#)

³⁹ Conapred, Personas migrantes y refugiadas, zonder datum, [url](#)

Lijst van gebruikte bronnen

CÁMARA DE DIPUTADOS DEL H. CONGRESO DE LA UNIÓN, LEY SOBRE REFUGIADOS, PROTECCIÓN COMPLEMENTARIA Y ASILO POLÍTICO, 27-01-2011 (versie 18-02-2022), <https://www.refworld.org/es/leg/legis/pleg/2022/es/134493> [geraadpleegd via refworld op 19-11-2024]

NBC News, Mexico is stopping nearly three times as many migrants now, helping keep U.S. border crossings down, 15-05-2024, <https://www.nbcnews.com/politics/immigration/mexico-stopping-three-times-as-many-migrants-as-last-year-rcna146821> [geraadpleegd op 19-11-2024]

Gobierno de México, Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, 16-06-2021, <https://www.gob.mx/indesol/documentos/constitucion-politica-de-los-estados-unidos-mexicanos-97187> [geraadpleegd op 19-11-2024]

Clínica Jurídica para Personas Refugiadas "Alaíde Foppa" (CJR), Comisión Mexicana de Defensa y Promoción de los Derechos Humanos, A.C. (CMDPDH); Instituto para las Mujeres en la Migración, AC (IMUMI); Asylum Access México (AAMX) A.C.; y Sin Fronteras, IAP, Informe. El principio de no devolución (non refoulement) en México, 06-11-2023, <https://cmdpdh.org/2023/11/06/informe-el-principio-de-no-devolucion/> [geraadpleegd op 20-11-2024]

Gobierno de México, Cambio de visitante por razones humanitarias a residente permanente, zonder datum, <https://www.gob.mx/tramites/ficha/cambio-de-visitante-por-razones-humanitarias-a-residente-permanente/INM825> [geraadpleegd op 21-11-2024]

HRW, Mexico. Events of 2023, 2024, <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/mexico#39f1f6> [geraadpleegd op 19-11-2024]

HRW, Mexico: Mass Expulsion of Asylum Seekers to Guatemala, 08-09-2021, <https://www.hrw.org/news/2021/09/08/mexico-mass-expulsion-asylum-seekers-guatemala> [geraadpleegd op 19-11-2024]

MPI, The Limits of the Go-It-Alone Approach: U.S. Migration Management Increasingly Requires Other Countries' Cooperation, 27-03-2024, <https://www.migrationpolicy.org/article/us-immigration-management-cooperation#:~:text=Under%20threat%20of%20tariffs%2C%20the,determination%20of%20their%20court%20case.> [geraadpleegd op 19-11-2024]

Naciones Unidas, Piden a México no deportar a quienes necesitan protección internacional, 16-10-2023, <https://news.un.org/es/story/2023/10/1524947> [geraadpleegd op 20-11-2024]

OIM, Lanza OIM una nueva campaña contra la discriminación y la xenofobia en México que promueve los comportamientos positivos hacia las personas migrantes, 23-12-2023, <https://mexico.iom.int/es/news/lanza-oim-una-nueva-campana-contra-la-discriminacion-y-la-xenofobia-en-mexico-que-promueve-los-comportamientos-positivos-hacia-las-personas-migrantes> [geraadpleegd op 21-11-2024]

Overheid.nl, Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, <https://verdragenbank.overheid.nl/nl/Verdrag/Details/007233> [geraadpleegd op 20-11-2024]

Relaciones Exteriores México, Información para personas portadoras de visa residente temporal o permanente, 01-09-2022, <https://embamex.sre.gob.mx/espana/index.php/visas/537> [geraadpleegd op 21-11-2024]

TENT, GUÍA MEXICANA PARA LA CONTRATACIÓN DE REFUGIADOS Y SOLICITANTES DE ASILO, Agosto 2020, https://www.tent.org/wp-content/uploads/2021/03/Tent_Mexico-Hiring-Guide_August2020.pdf [geraadpleegd op 21-11-2024]

U.S. Citizenship and Immigration Services, Humanitarian or Significant Public Benefit Parole for Noncitizens Outside the United States, 10-11-2024, https://www.uscis.gov/humanitarian/humanitarian_parole [geraadpleegd op 19-11-2024]

USDoS, Mexico 2023 Human Rights Report, February 2024, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2024/02/528267_MEXICO-2023-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [geraadpleegd op 19-11-2024]

UN. General Assembly, Human Rights Council. Working Group on the Universal Periodic Review, Mexico Compilation of information prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, 20-11-2023, <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/q23/228/99/pdf/q2322899.pdf> [geraadpleegd op 21-11-2024]

UNHCR ACNUR, Ayuda México. ¿Cómo solicitar ser refugiado en México? zonder datum, <https://help.unhcr.org/mexico/como-solicitar-la-condicion-de-refugiado-en-mexico/> [geraadpleegd op 19-11-2024]

UNHCR ACNUR, Informe operacional ACNUR México, Enero-mayo 2024, <https://reporting.unhcr.org/mexico-operational-update-spanish-8674> [geraadpleegd op 21-11-2024]

UNHCR, *Cartagena Declaration on Refugees*, zonder datum, <https://www.unhcr.org/media/cartagena-declaration-refugees-adopted-colloquium-international-protection-refugees-central> [geraadpleegd op 19-11-2024]

UNHCR, Global Focus. Mexico, 2024, <https://reporting.unhcr.org/operational/operations/mexico> [geraadpleegd op 21-11-2024]

UNHCR, *North and Central American countries pledge support for Comprehensive Regional Protection and Solutions Framework*, 27-10-2017, <https://www.unhcr.org/news/news-releases/north-and-central-american-countries-pledge-support-comprehensive-regional> [geraadpleegd op 19-11-2024]

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *San Jose Action Statement*, 7 July 2016, <https://www.refworld.org/policy/declas/unhcr/2016/en/111489> [geraadpleegd via refworld op 19-11-2024]

UNHCR, *The San Pedro Sula Declaration*, 2017, <https://globalcompactrefugees.org/media/san-pedro-sula-declaration-2017> [geraadpleegd op 19-11-2024]

UN Treaty Collection, *Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment*, https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-9&chapter=4&clang=_en [geraadpleegd op 19-11-2024]

UN Treaty Collection, International Covenant on Civil and Political Rights,
https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtmsg_no=IV-4&chapter=4&clang=en [geraadpleegd op 19-11-2024]

WOLA, Weekly U.S.-Mexico Border Update: Mexico blocks migration, U.S. legislation, migrant removals, nationalities, 26-04-2024,
<https://www.wola.org/2024/04/weekly-u-s-mexico-border-update-mexico-blocks-migration-u-s-legislation-migrant-removals-nationalities/> [geraadpleegd op 19-11-2024]